

خشونت علیه زنان

سازمان بهداشت جهانی در اولین مطالعه جهانی خود درباره خشونت علیه زنان نتیجه گرفته است که در هر ۱۸ ثانیه یک زن مورد حمله یا بدرفتاری قرار می گیرد. حتی باردار بودن، زنان را از خشونت مردان مصون نمی دارد.

خشونت علیه زنان امری پنهان است زیرا بسیاری از زنان در جوامع مختلف به دلایلی همچون مجازات سخت و عدم حمایت های قانونی از ابراز آن خودداری می کنند. خشونت علیه زنان مرز نمی شناسد، محدود به جوامع عقب مانده نیست. در همه جای دنیا زنان کم و بیش مورد انواع خشونت های جسمی، جنسی و کلامی واقع می شوند..

۴۱ درصد زنان هند بر اثر آزار جسمی همسران خود دست به خودکشی می زنند. در بنگلادش بیش از ۵۰ درصد قتل ها ناشی از خشونت مردان است.

متأسفانه در مورد ایران هرگز آمار درست و مشخصی در مورد خشونتی که در خانه بر زنان اعمال می شود منتشر نشده. از طرفی باورهای مردسالار به نوعی این خشونت را طبیعت مرد می داند و سعی می کند آن را توجیه کند و به زنان می قبولاند که زن با لباس سفید به خانه بخت می رود و هر چه که بر سرش آید باید با کفن سفید از آن بیرون بیاید. خشونت علیه زنان جا و مکان خاصی ندارد. در خانه یا خیابان یا محل کار زنان با انواع خشونت

روبرو هستند. در خانه از سوی پدر، همسر و برادر خود مورد کتک و فحاشی قرار می‌گیرند و در محل کار از سوی همکاران مرد خود با این‌گونه رفتارها روبرو هستند. در بسیاری از کشورها مراکزی به نام خانه‌های امن وجود دارد که زن خشونت دیده تا زمانی که خطر تهدیدش می‌کند به آنها پناهنده می‌شود ولی در ایران هنوز چنین خانه‌های امنی وجود ندارد که بتوان به آن پناهنده شد. تأثیری که خشونت بر روی زن می‌گذارد بیش از آنکه جسم را بخرشد روح را جریحه دار می‌کند و به او احساس موجودی بی‌اراده و مفعول و منفعل می‌دهد. متأسفانه در ایران مرکزی برای ترمیم جراحات‌های این زنان وجود ندارد.

عوامل خشونت علیه زنان

عامل اصلی خشونت علیه زنان را می‌توان در تبعیضی یافت که مانع از برابری زن با مرد در همه سطوح زندگی می‌شود. خشونت هم در تبعیض ریشه دارد و هم به آن دامن می‌زند. سازمان عفو بین‌الملل اخیراً با اشاره به خشونت خانگی علیه زنان در جوامع سنتی جهان گفت در کشوری مانند افغانستان که سنت‌های زندگی فئودالی بسیار ریشه دار است، به زن به چشم دارایی نگاه می‌کنند و تجاوز به حقوق آنان بدون مجازات و عملی عادی تلقی می‌شود.

پژوهشگران علوم اجتماعی خشونت علیه زنان را پدیده‌ای جهانی دانسته‌اند که بنابر ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی و قومی هر زمان و مکان می‌تواند به صورت‌های متفاوتی ظاهر شود. وسعت خشونت علیه زنان به گستردگی تاریخ بشر است. خشونت علیه زنان تقریباً در تمامی طبقات اجتماعی، اقتصادی، نژادی، سنی و جغرافیایی یافت می‌شود هر چند که این پدیده در میان برخی از گروه‌ها شایع‌تر است. خشونت خانگی نوع خاصی از خشونت است که در سطح خانواده اعمال و منجر به آسیب یا رنج جسمی، روانی و جنسی می‌شود.

جنس مسلط در خشونت‌ها غالباً مرد می‌باشد در برخی مواقع زن علاوه بر تحمل خشونت از سوی همسر از طرف پدر و برادر و حتی فرزندان پسر نیز مورد خشونت قرار می‌گیرد.

* زنان در زندگی خود چهار شکل خشونت شامل فیزیکی، روانی، اقتصادی و جنسی را تجربه می‌کنند.

۱- خشونت فیزیکی شیوه‌های آزار و اذیت جسمانی، ضرب و جرح، کشیدن مو، سوزاندن و هل دادن را شامل می‌شود که این نوع خشونت ممکن است برای همه زنان بدون توجه به نوع تحصیلات، نژاد و وضعیت خانوادگی روی دهد.

۲- خشونت روانی را شامل رفتار قلدرانه برای تحقیر زن، تهدید به آزار و یا کشتن وی یا افراد خانواده اش، دشنام، استهزاء، ممنوعیت ملاقات با دوستان و زندانی کردن در منزل برشمرد.

این نوع خشونت موجب بروز روحیه پوچی و یا خودنابودسازی، گریز از مشارکت اجتماعی و اضطراب در زنان می شود.

۳- خشونت اقتصادی شامل ندادن خرجی، سوءاستفاده مالی از زن و صدمه زدن به وسایل مورد علاقه او را در بر می گیرد. در بسیاری از کشورها زنان نیروی کار بدون مزد و فاقد درآمد هستند و همین عامل زمینه ای برای بروز خشونت اقتصادی نسبت به آنان می شود بطوری که در برخی موارد زنان حتی حق دخل و تصرف در اموال خود را نیز ندارند.

۴- استفاده قهرآمیز بدون رضایت زن، اجبار در روابط زناشویی غیرمتعارف، عدم اجازه استفاده از وسائل پیشگیری از حاملگی ناخواسته و بی توجهی به نیازهای جنسی زن از نمونه های خشونت جنسی علیه زنان میباشند.

تحقیقات نشان داده در خانواده هایی که اعتیاد به مواد مخدر و الکل، بیکاری و تنش وجود دارد خشونت نیز بیشتر به چشم می خورد. و مردانی که از کودکی در خانواده شاهد کتک خوردن زنان خانواده بوده اند در بزرگسالی بیشتر مرتکب خشونت علیه همسران خود می شوند.

معمولاً افراد ناپخته، بی حوصله، وابسته و متزلزل و کسانی که از احساس بی کفایتی رنج می برند بیشتر علیه زنان مرتکب خشونت می شوند. به کرات اثبات شده خشونت، خشونت به بار می آورد. کودکی که الگوهای پرخاشگری دارد یاد می گیرد در بزرگسالی رفتار مشابهی نشان دهد. پژوهشگران خانواده درمانی، ایجاد خانه های امن، حمایت های قانونی از زنان مورد خشونت، شرکت در کلاسهای آموزشی قبل از ازدواج، مشاوره ازدواج، افزایش آگاهی مردان و زنان از طریق جلسات آموزشی را در پیشگیری از خشونت علیه زنان در يك دهه اخیر در ایران را مؤثر می دانند.

وظایف داوطلبین اجتماعی در مناطقی که از این گونه آسیب ها رنج میبرند: داوطلبینی که در مناطق آسیب دیده فعالیت می کنند همواره با بسیاری از این گونه خشونت ها در میان زنان و کودکان روبرو هستند لذا لازم است جهت کمک به این گونه زنان و دختران نسبت به

۱- گزارش مشاهده آثار ضرب و جرح در بدن و صورت

۲- گزارش مکالمات روزمره (شفاهی ، دردودل روزانه و) از طرف مراجعه کنندگان مبنی بر مشاهده و یا شنیده ها

۳- گزارش مشاهده هرگونه خشونت (فیزیکی و یا غیر فیزیکی) بین افراد مراجعه کننده

۴- گزارش مشاهده تغییرات خلق و خوی افراد مراجعه کننده

به مددکار اجتماعی و یا مشاور مستقر در مرکز اقدام نمایند.